

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

leden 2021

VYHLÁŠENÍ VÍTĚZŮ PROSINCOVÉ ON-LINE SOUTĚŽE O NEJKRÁSNEJŠÍ BETLÉM

Vzhledem k tomu, že jsme v roce 2020 nemohli díky epidemiologické situaci pozvat návštěvníky do kostela na tradiční výstavu betlémů z cyklu Vánoce u sv. Jána a k vánoční prohlídce Krýzových jesliček k nám do muzea, připravili jsme ONLINE SOUTĚŽ o nejkrásnější rodinný betlém. Záměrem bylo, aby se přihlásili účastníci s fotografiemi svých tradičních domácích betlémků, které si každoročně staví doma v adventním období. Netrvali jsme na autorství přihlášených, ale v průběhu soutěže se ukázalo, že se hlásí většina účastníků s vlastnoručně vyrobenými betlémy s přímo uměleckou hodnotou, a mnohdy s nikterak zanedbatelnými rozměry.

Soutěže se zúčastnilo 20 zájemců, kteří poslali celkem přes 30 betlémů. Betlémy byly vyrobeny z nejrozličnějších materiálů, počínaje klasickými vyřezávanými dřevěnými figurkami, přes betlémy z perníku, keramiky, včelího vosku, kukuřičného šustí, slámy až po zcela tradiční materiál pro výrobu betlému, a to skla. Jako datum ukončení soutěže a vyhlášení vítězů byl určen svátek Tří králů 6. 1. 2021.

Oceněno bylo celkem šest účastníků. Udělena byla tři hlavní místa a tři speciální ceny.

První cenu získal skleněný betlém manželů Urbanových z Hubálova Ti nám poslali fotografie svého vlastního autorského originálního skleněného betlému, který byl vyroben pro českolipské muzeum, a jehož tvorba trvala asi dva měsíce čistého času. Postavičky jsou vysoké přibližně 6-9 cm, stromky kolem 20 cm. Zamýšlená délka tohoto konkrétního kompletu je asi 120-150 cm, hloubka asi 60-70 cm (záleží na rozestavení podle fantazie a momentální nálady stavitele). Sklářská výroba tažených figurek je obživou a řemeslem manželů Urbanových a jejich pýchou v oboru jsou roztomilé obličje postaviček.

Druhou cenu jsme věnovali řezbáři Jiřímu Brunclíkovi z Proseče. Ten svůj betlém každoročně doplňuje a v současnosti má čtyři části o rozměrech 80 x 40 x 40 cm. Ústřední scénu tvoří betlémská stáj, která je romanticky nasvícená.

Třetím oceněným betlémem je dřevěný vyřezávaný betlém řezbáře samouka Pavla Tapušíka. Tento betlém je 360 cm dlouhý, vznikl od roku 2017 a je také každým rokem rozšiřován. Bývá vystaven vždy o Adventu na staré radnici v Chrudimi. Obsahuje známé chrudimské stavby a také postavy z chrudimských pověstí. Je částečně mechanický.

Tyto betlémy byly určeny za vítěze i pro největší ohlasy na sociálních sítích, kde byly jejich fotografie zveřejněny.

Dále byla vyhlášena speciální ocenění komisí v muzeu. A oceněn byl africký betlém Jaromíra Tlustého, protože pochází z největší dálky – účastník soutěže si ho přivezl v roce 2013 z Keni. Figurky betlému vytvořené z banánového šustí jsou vsazeny do zdobené tykve (*Langenaria sideracea*), která je uzavíratelná a na vnější straně zdobená reliéfem průvodu Tří králů.

Jako jediný dětský účastník soutěže byla oceněna desetiletá Amélie Svobodová, která poslala fotografie svých dvou malovaných a vystřihávaných betlémů.

A posledním oceněným byl Miroslav Filip z Havířova, který soutěž symbolicky zahájil i ukončil – poslal totiž do soutěže úplně první betlém a v poslední den soutěže ještě od něj došlo dalších sedm fotografií betlémů. Hned jeho první betlém zaujal porotu. Jedná se o betlém s vyřezávanými stavbami charakteristickými pro Lašsko-Valašské pomezí – konkrétně pro vesnici Kozlovice a Starou Ves nad Ondřejnicí, v nichž má autor své kořeny. Stavby jsou doplněny kupovanými figurkami ze současné italské produkce. Betlém má rozměry 150 x 110 cm a má dvě točny, na kterých se některé figurky pohybují.

Děkujeme všem účastníkům za zaslání fotografie a přejeme všem hodně radosti z betlémů. Celá kolekce soutěžních betlémů je stále dohledatelná na stránkách Muzea Jindřichohradecka a na jeho facebookovém a instagramovém profilu.

Doufáme, že jsme vám naši soutěží zpříjemnili vánoční čas, a že výherce potěší drobné ceny, které jim pošleme poštou.

Pavla Míchalová, Martina Machartová

JINDŘICHOHADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY MILENCI

Pravidlo investovat do uměleckých realizací v rámci státních stavebních zakázek pokračovalo v našem městě i během 80. let 20. století a rozmištěním se rozdělilo zhruba na dvě poloviny. Jedna část realizací vznikala ve městě a druhá se přesunula na území nově vznikajícího sídliště V. I. Lenina. Během let 1980–1986 zde bylo v rámci rozšiřování infrastruktury postaveno i moderní zdravotnické zařízení s lékárnou. Dvoupodlažní budova, dodnes nazývaná trojstředisko, byla slavnostně uvedena do provozu 23. května 1986. Akce byla spojena s komentovanou prohlídkou celého objektu.

Nově vzniklé prostranství před střediskem obohatila plastika známého sochaře, keramika a pedagoga Bohumila Dobiáše mladšího (1929–2001). Figurální, Moorovsky laděnou plastiku Milenci sochař vytvořil v roce 1981 z bílé glazované hlíny zdobené zlatými listry. Dílo vykazuje typickou míru dekorativnosti charakteristickou pro sochařovu tvorbu v 80. letech 20. století. I přesto zůstal nositelem celkového výrazu plastiky tvar a hlavně struktura

samotného materiálu, tedy keramické hlíny.

Bohumil Dobiáš mladší získal řemeslné a odborné zkušenosti v hrnčířské dílně bratří Štěpánků v Hrdějovicích a v bechyňském keramickém výrobním družstvu Keras. Těsně po druhé světové válce, v letech 1945–1948, vystudoval bechyňskou keramickou školu a pokračoval na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, kde v rozmezí let

1948–1953 navštěvoval ateliér keramiky profesora Otto Eckerta. Po absolutoriu se věnoval navrhování figurativních plastik v Keramických závodech v Bechyni. Od roku 1960 vyučoval kreslení a modelování na místní keramické škole. V roce 1968 získal místo ředitele školy. V letech 1986–1990 pak vedl po Ottu Eckertovi ateliér keramiky na pražské VŠUP.

Mimo výtvarnou tvorbu a pedagogickou činnost patřil mezi zakladatele Mezinárodního symposia keramiky Bechyně, nejdéle fungující akce tohoto typu na evropském kontinentě. Prvních pěti ročníků se účastnil i jako aktivní umělec a poté zajišťoval tuto akci také po organizační stránce. Pravidelně se účastnil významných prezentací soudobé československé keramiky. Jeho práce byly vystaveny i v zahraničí, včetně bruselského Expa '58. V letech 1962–1976 získal ocenění v Praze, v polských Sopotech, francouzském Vallauris a v italské Faenze. Roku 1985 obdržel titul zasloužilý umělec.

Bohumil Dobiáš mladší se dodnes řadí k nejvýraznějším osobnostem československé keramiky a jeho umělecká tvorba: plastiky, dekorativní stěny a fontány jsou rozesety v řadě jihočeských měst. Dobiášovo pedagogické působení ovlivnilo mnoho generací umělců prošlých keramickou školou v Bechyni a VŠUP v Praze.

Zprávy

MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA JE DO 1. DUBNA 2021 PRO VEŘEJNOST UZAVŘENO

**NÁVŠTĚVNÍKY PŘIVÍTÁME V NOVÉ SEZÓNĚ, POKUD
NÁM TO DOVOLÍ PROTIKORONAVIROVÁ OPATŘENÍ**

Přavidelné **SETKÁNÍ SPOLKU PŘÁTEL STARÉHO JINDŘICHOVA HRADCE** druhé pondělí v měsíci lednu **SE RUŠÍ**. Prosíme členy spolku, aby sledovali aktuální zprávy a plakáty o případném umožnění konání setkání s valnou hromadou v únoru, či v nejbližším možném termínu. Letošní valná hromada má být volební!!!

**MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA VÁM PŘEJE
HODNĚ ŠTĚSTÍ, ZDRAVÍ A LÁSKY A MÉNĚ VIRŮ
DO NOVÉHO ROKU 2021**

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka,

Telefon: 384 363 660 (pokladna),

Balbínovo náměstí 19/I,

384 363 661 (pracovny),

Ročník XXX. 1/2021

Registrační značka: MK ČR 11673

www.mjh.cz

Jindřichův Hradec, 377 01

E-mail: muzeum@mjh.cz